

ЗВІТ
про роботу методичної комісії природничого факультету
за 2014-2015 н.р.

Усі викладачі кафедр факультету працюють над створенням сучасного методичного забезпечення природничих дисциплін відповідно кредитно-модульної системи та основних принципів організації навчального процесу, над модернізацією навчально-методичного інструментарію через впровадження сучасних педагогічних та інформаційних технологій; підвищенням змістовності видавничої діяльності викладачів факультету рівня їх педагогічної майстерності.

За звітний період методичною комісією факультету було здійснено згідно плану десять засідань, на яких розглядалися різнопланові питання пов'язані з удосконаленням методичної роботи на факультеті. Були розглянуті такі основні питання:

1. Основні шляхи удосконалення методичної роботи на кафедрах факультету.
2. Система оцінювання на факультеті: проблеми та шляхи вирішення.
3. Сучасні вимоги до студентів які навчаються за індивідуальною формою навчання.
4. Застосування інтерактивних педагогічних технологій при викладанні природничих дисциплін.
5. Використання можливостей природоохоронних територій у формуванні екологічного світогляду майбутніх вчителів.
6. Сучасні вимоги до оцінювання індивідуальної та самостійної роботи студентів.
7. Особливості роботи з невстигаючими студентами.
8. Методичні підходи до проведення педагогічних практик.
9. Проектна діяльність студентів як складова цілісної підготовки фахівця.
10. Про стан підготовки навчально-методичних посібників на кафедрах факультету.

У роботі методичної комісії факультету активно брали участь викладачі різних кафедр зокрема: ботаніки, екології та методика навчання біології (проф. Оніпко В.В., доц. Іщенко В.І., доц. Гомля Л.М.); хімії та методики викладання хімії (проф. Шиян Н.І., доц. Стрижак С.В.) педагогічної майстерності та менеджменту (проф. Гриньова М.В., доц. Малаканова Л.В., доц. Пивовар Н.М.) кафедри біології та основ здоров'я людини (проф. Цебржинський О.І., доц. Закалюжний В.М.).

Були проведені два засідання циклових комісій по затвердженню робочих програм зі спеціальності «Біологія».

На кожній кафедрі проводиться розробка робочих програм згідно вимог кредитно-модульної системи були перероблені всі робочі програми згідно наказу МОН України №384.

Викладачі факультету здійснювали методичну роботу не лише в університеті, а й за його межами приймаючи активну участь у роботі обласних, районних та регіональних методичних семінарів з учителями та екологами області.

Робота з обдарованими учнями по лінії МАН постійно проводиться викладачами на факультеті, а також викладачі факультету постійно приймають участь в проведенні обласних олімпіад з хімії, біології, екології.

Активно на кожній кафедрі факультету проводиться профорієнтаційна робота в школах міста та області.

Методична робота кафедри біології та основ здоров'я людини

Викладачі кафедри здійснювали консультаційну та методичну допомогу учителям міста та області, рецензували роботи школярів, учасників МАН, були членами журі МАН та III етапу учнівської олімпіади з біології та валеології.

На засіданнях кафедри обговорювались такі питання:

- про забезпечення навчальних курсів навчальними програмами, посібниками та іншою методичною літературою;
- ознайомлення з нормативними документами Міністерства освіти і науки України щодо впровадження кредитно-модульної системи навчання;
- обговорення відкритих лекцій та ін.

Впродовж навчального року були оновлені НМКД з дисциплін кафедри (для напрямів підготовки 6.040101 Хімія, 6.040102 Біологія, спеціальностей 7.04010101 «Хімія», 7.04010201 «Біологія», 7.03010201 «Психологія», 8.04010201 «Біологія»).

У 2015 році кафедрою успішно ліцензовано новий напрям підготовки 6.010203 «Здоров'я людини*». Підготовлено ліцензійну справу за даним напрямом, розроблено НМКД з дисциплін згідно з навчальним планом та освітньо-професійною програмою даного напрямку підготовки.

Викладачами кафедри підготовлено і видано такі методичні праці:

- Загальна паразитологія. Навчальна програма для студентів напрямку підготовки 6.010203 «Здоров'я людини*» / Автор В.М. Закалюжний. — Полтава: ПНПУ, 2015. — 10 с.;
- Науково-дослідна робота студентів. Навчальна програма для студентів напрямку підготовки 6.010203 «Здоров'я людини*» / Автор В.М. Закалюжний. — Полтава: ПНПУ, 2015. — 12 с.;
- Екологія людини. Навчальна програма напрямку підготовки.040106 — Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування / Автори О.Я. Рибалка, А.А. Коваль. — Полтава, 2014. — 6 с.;
- Вікова фізіологія і шкільна гігієна. Програма нормативної навчальної дисципліни підготовки бакалавра напрямку 6.040102 Біологія / Автори О.Я. Рибалка, А.А. Коваль — Полтава, 2014. — 5 с.;
- Зоологія хребетних. Навчальна програма напрямку підготовки 6.010203 — Здоров'я людини / Автор М.В. Слюсар. — Полтава, 2014. — 11 с.;
- Екологія людини: Навчально-методичний комплекс для студентів 3-го курсу ПНПУ напрямку підготовки 6.040106 – Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування / Укладачі О.Я. Рибалка, А.А. Коваль. — Полтава, 2014. — 73 с.;
- Вікова фізіологія та валеологія: Навчально-методичний посібник для студентів першого курсу ПНПУ імені В.Г. Короленка / Укладачі О.Я. Рибалка, А.А. Коваль. — Полтава, 2014. — 64 с.;
- Навчально-методичний комплекс з валеології для студентів 4-го курсу ПНПУ, напрямку підготовки 6.040102 Біологія. /Укладач О.Я. Рибалка. — Полтава, 2014. — 67 с.;
- Зоологія хребетних: Навчально-методичний комплекс для студентів 2-го курсу ПНПУ напрямку підготовки 6.010203 — Здоров'я людини / Укладач М.В. Слюсар. — Полтава, 2014. — 172 с.
- Моніторинг довкілля. Методичні вказівки з лабораторних занять для напрямку підготовки 6.040106 — Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування / А.А. Коваль. — Полтава, 2015. — 6 с.
- Моніторинг довкілля. Методичні вказівки з самостійної та індивідуальної роботи для напрямку підготовки 6.040106 — Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування / А.А. Коваль. — Полтава, 2015. — 8 с.
- Моніторинг довкілля. Навчальна програма напрямку підготовки.040106 — Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування / А.А. Коваль — Полтава, 2014. — 6 с.
- Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Основи фізіологічної людини» / А.Г. Бажан. — Полтава, 2014. — 33 с.

Кафедрою проведені конференції.

1. Всеукраїнська науково-практична конференція «Науково-методичне забезпечення напряму підготовки «Здоров'я людини»*» (5 грудня 2014 року);
2. Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України» (16 квітня 2015 року).

Викладачі кафедри взяли участь у науково-методичних конференціях та семінарах:

1. Всеукраїнська науково-практична конференція «Науково-методичне забезпечення напряму підготовки «Здоров'я людини»*» (Полтава, 5 грудня 2014 року);
2. Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України» (Полтава, 16 квітня 2015 року).
3. Міжнародна науково-практична конференція «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі. XXII Каришинські читання» (Полтава, 21-22 травня 2015 року);
4. 11-а міжнародна науково-практична конференція «Новината за напреднали наука» (Болгарія, Софія, 2015 р.);
5. Міжнародна науково-практична конференція «Механізми функціонування фізіологічних систем» (Львів, 2014 р.);
6. Всеукраїнська науково-практична конференція «Становлення і розвиток особистості в умовах освітнього простору: теорія і практика» (Полтава, 14-15 травня 2015 року);
7. Всеукраїнська заочна науково-практична конференція, присвячена 180-річчю Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова «Проблеми цивільного захисту населення: сучасні реалії України»(Київ, 16 квітня 2015 року).

Кафедра біології так основ здоров'я людини співпрацює з міжнародною мережею за гуманну освіту (InterNICHE, Англія) та міжнародною організацією Doctor Against Animal Experiments (Германія) з питань гуманізації навчального процесу та впровадження альтернативних методів навчання. У межах співпраці досліджується використання альтернатив при вивченні будови живих організмів та фізіологічних процесів, які дозволяють зменшити або повністю замінити використання тваринних об'єктів для навчальних і наукових лабораторних досліджень.

Кафедрою впроваджуються навчальні фільми та комп'ютерні інтерактивні програми, надані організаціями-партнерами, які дозволяють частково відмовитися від використання тварин для лабораторних досліджень. Так як надані альтернативи у більшості англійські, у перспективі планується співпраця з вищевказаними партнерами з українізації наявних та розробки нових альтернатив.

Кафедра використовує можливості комп'ютерної лабораторії природничого факультету для проведення тестових контрольних робіт з навчальних дисциплін кафедри.

На базі навчальних музеїв-лабораторій для учителів і учнів шкіл м. Полтави та області систематично проводяться тематичні навчальні екскурсії викладачами кафедри Закалюжним В.М., Ковалем А.А.

Зав. кафедри Цебржинський О.І. є членом редакційних рад трьох наукових журналів (Світ медицини та біології, УМСА, Полтава; Вісник проблем біології та медицини, УМСА, Полтава; Науковий вісник МНУ імені В.О.Сухомлинського. Серія «Біологічні науки», Миколаїв).

Методична робота кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології

У процесі методичної роботи на кафедрі ботаніки та методики навчання біології систематично здійснюються підвищення наукового рівня викладачів кафедри, їх підготовка до засвоєння змісту нових програм і технологій їх реалізації, постійне ознайомлення з досягненнями психолого-педагогічних дисциплін і методик викладання, вивчення і впровадження у вузівську практику передового педагогічного досвіду, творче виконання перевірених рекомендацій, збагачення новими, прогресивними й досконалими методами і засобами навчання. Систематично здійснюється вдосконалення навичок самоосвітньої роботи викладача, передача досвіду з теорії та практичної діяльності з фахових дисциплін, розробка а також методичне вдосконалення навчальних курсів, а саме:

1. Створення наукового гербарію (доц. *Гомля Л.М.*)
2. Виготовлення таблиць з курсу «Мікробіологія з основами вірусології» (доц. *Ищенко В.І.*)
3. Розробка таблиць до курсу «Ботанічне ресурсознавство» та «Луківництво» (*проф. Орлова Л.Д.*)
4. Підготовка унаочнення з навчальних дисциплін «Біологія», «Екологія рослин з основами фітоценології» (ас. *Ханнанова О.Р.*)
5. Підготовка унаочнення з навчальних дисциплін «Інтродукція та акліматизація рослин», «Лікарські рослини» (доц. *Дерев'янка Т.В.*)
6. Розробка таблиць до курсу «Фітоценологія», «Флора та рослинність України» (проф. *Гапон С.В.*)

У 2014-2015 навчальному році методична робота викладачів кафедри була спрямована на розробку НМКД для дисциплін які читаються вперше, а також удосконалення НМКД згідно основних положень Закону про вищу освіту (2015р.) а також на дидактичне забезпечення курсів, які читаються викладачами кафедри, основна діяльність концентрувалася навколо колективних, групових та індивідуальних форм роботи.

Колективні форми охоплювали весь викладацький склад кафедри і представлені роботою науково-методичного семінару «Навколишнє середовище і здоров'я людини». Методичний семінар проводиться раз у два місяці, здійснюючи колективне обговорення нагальних методичних проблем.

Велика увага приділена удосконаленню навчальних, робочих програм: на кафедрі функціонують 43 авторських навчальних і робочих програм.

Для поліпшення професійної підготовки студентів і магістрантів кафедрою у 2014-2015 н.р. проведена така методична робота:

1. розроблено 10 НМКД (нормативних дисциплін) для спеціальності 6.040102 Біологія; 8 НМКД (нормативних дисциплін) для спеціальності 6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування.
2. модернізовано НМКД усіх дисциплін, які читалися раніше, увагу звернено на оновлену рекомендовану літературу, тестові завдання, опорні конспекти;
3. розроблено 4 навчальних програм вибіркових дисциплін для спеціальності 6.040102 Біологія;
4. розроблено Програму "Методика викладання біології у вищій школі 8.040102 Біологія";
5. створено електронні варіанти опорних конспектів лекцій, завдань до практичних занять та організації самостійної роботи студентів, що забезпечило систематичність в їх навчальній діяльності;
6. видано навчально-методичну монографію:
1. Гапон С.В. Синтаксономія мохової рослинності України (Лісостеп). / С.В. Гапон. Монографія. – Полтава : ФОП Кулібаба, 2014. – 88 с.
7. видано навчально-методичні посібники:

1. *Онiпко В. В.* Робочий зошит для лабораторних робiт з курсу ґрунтознавство : [навч.-метод. посiб.] / В. В. Онiпко, В. I. Iщенко ; Полтав. нац. пед. ун-т iменi В. Г. Короленка. – 2-ге вид. i доп. та перероб. – Полтава : ПНПУ iменi В. Г. Короленка, 2014. – 220 с.
2. *Гомля Л. М.* Декоративне квітництво : [навчальний посiбник для студентiв бiологiчних спецiальностей вищих навчальних закладiв] / Людмила Миколаївна Гомля. – Полтава, 2014. – 160 с.
3. Орлова Л.Д. Лукiвництво : [навчальний посiбник] / Л.Д. Орлова. – Полтава : ФОП Болотiн А.В., 2014. – 256 с.
4. Орлова Л.Д. Фотосинтез : [навчальний посiбник] / Л.Д. Орлова. Полтава : ФОП Болотiн А.В., 2015. – 91 с.
5. Орлова Л.Д. Морфологiя та анатомiя рослин. Ч. 2. Рослиннi тканини : [навчальний посiбник] / Л.Д. Орлова. Полтава : ФОП Болотiн А.В., 2015. – 75 с.
6. *Гапон С.В.* Геоботанiка. Навчальний посiбник. Друге видання, удосконалене / С.В. Гапон. – Полтава: ФОП Кулiбаба, 2014. – 140 с.

8. для розвитку творчого потенцiалу студентiв розроблено систему творчих завдань до курсiв, якi читаються викладачами кафедри; ,

9. широко використовуються мультимедiйнi засоби у навчаннi, залучення студентiв до розробки електронних презентацiй творчих завдань (всi викладачi кафедри).

10. проведення практичних занять з магiстрантами в навчальних закладах рiзного типу i рiзного рiвня акредитацiї (проф.В.В.Онiпко; проф.Л.Д.Орлова; проф.С.В.Гапон)

Iндивiдуальнi форми методичної роботи членiв кафедри представленi пiдготовленими варiативними дисциплiнами, а також розробкою дидактичного матерiалу до занять.

Кафедра виступила організатором 6 конференцiй та семiнарiв, якi мiстили аналіз методичних проблем :

1. Мiжнародна науково-практична конференцiя «Теоретичнi та прикладнi аспекти розвитку природничих дисциплiн» (Полтава, 20-21 листопада 2014 р.)
2. Мiжнародна науково-практична конференцiя «Методика навчання природничих дисциплiн у середнiй та вищiй школi» XXII Каришинськi читання (Полтава, 21-22 травня 2015р.)
3. Мiжнародна науково-практична конференцiя «Науково-методичне забезпечення навчання природознавства в старшiй школi» (Полтава, 24 квітня 2015р.)
4. III-я Международная научно-практическая конференция «Актуальные проблемы биологии и методики её преподавания в школе и в вузе» . Омск. : ОмГПУ.
5. VIII Всеукр. науково-практичний семiнар «Навколишнє середовище i здоров'я людини» (м. Полтава, смт Карлiвка, ПНПУ iменi В.Г.Короленка, ПОППО, Карлiвський методичний кабiнет бiологiї, екологiї, 11 грудня 2014 р.)
6. Регiональна науково-практична конференцiя «Регiональний ландшафтний парк «Диканський» – центр збереження бiорiзноманiття та екологiчного просвiтництва: до 20-рiччя парку», (смт. Диканька, Диканська районна адмiнiстрацiя, регiональний ландшафтний парк «Диканський», 22 жовтня 2014 р.)

Члени кафедри здiйснювали методичну роботу не лише в унiверситетi, а й за його межами. Кафедра спiвпрацює з:

1. Унiверситетом iменi Фрiдрiха Шiллера, м. Єна, Нiмеччина.
2. Iнститутом бiологiї м. Уфа, РАН.
3. Брянським державним унiверситетом.
4. Iнститутом ботанiки iменi М.Г. Холодного НАН України, м. Київ.
5. Iнститутом екологiї Карпат, м. Львiв.

6. Херсонським національним університетом.
7. Заповідником «Медобори» (Тернопільська обл.).
8. НПП «Подільські Товтри» (Тернопільська обл.).
9. Ужгородським національним університетом.

Усі викладачі кафедри працюють над створенням сучасного методичного забезпечення біологічних дисциплін відповідно кредитно-модульної системи та основних принципів організації навчального процесу, над модернізацією навчально-методичного інструментарію через впровадження сучасних педагогічних та інформаційних технологій; підвищенням змістовності видавничої діяльності викладачів кафедри, рівня їх педагогічної майстерності. У процесі методичної роботи на кафедрі ботаніки, екології та методики навчання біології систематично здійснюються підвищення наукового рівня викладачів кафедри, їх підготовка до засвоєння змісту нових програм і технологій їх реалізації, постійне ознайомлення з досягненнями психолого-педагогічних дисциплін і методик викладання, вивчення і впровадження у вузівську практику передового педагогічного досвіду, творче виконання перевірених рекомендацій, збагачення новими, прогресивними й досконалими методами і засобами навчання, вдосконалення навичок самоосвітньої роботи викладача, передача досвіду з теорії та практичної діяльності з фахових дисциплін.

Методична робота кафедри педагогічної майстерності та менеджменту

У 2014-2015 навчальному році методична робота викладачів кафедри була спрямована на підготовку акредитаційної справи підготовки магістра з галузі знань 1801. Специфічні категорії спеціальності 8.18010012 Управління інноваційною діяльністю (Гриньова М.В., Сорокіна Г.Ю., Ткаченко А.В., Неділько-Жданова О.Г.), а також на дидактичне забезпечення курсів, які читаються викладачами кафедри. У центрі уваги цього року – розробка НМКД для нової спеціальності, а також удосконалення НМКД кафедральних дисциплін, діяльність концентрувалася навколо колективних, групових та індивідуальних форм роботи.

Колективні форми охоплювали весь викладацький склад кафедри і представлені роботою методичного семінару для забезпечення дидактичного опанування самостійної роботи студентів і магістрантів. Методичний семінар проводився раз у два місяці, здійснюючи колективне обговорення нагальних методичних проблем.

Велика увага приділена удосконаленню навчальних, робочих програм: на кафедрі функціонують 36 авторських навчальних і робочих програм.

Для поліпшення професійної підготовки студентів і магістрантів кафедрою педагогічної майстерності та менеджменту ім. І.А. Зязюна ПНПУ у 2014-2015 н.р. проведена така методична робота:

1. розроблено 10 НМКД (нормативних дисциплін) для спеціальності 8.18010012 Управління інноваційною діяльністю
2. модернізовано НМКД усіх дисциплін, які читалися раніше, увагу звернено на оновлену рекомендовану літературу, тестові завдання, опорні конспекти;
3. розроблено 20 навчальних програм вибіркового дисциплін для спеціальності 8.18010012 Управління інноваційною діяльністю;
4. розроблено Програму "Організація та зміст фахової практики магістрів зі спеціальності 8.18010012 Управління інноваційною діяльністю";
5. поновлено комплект електронного програмного забезпечення курсів, який містить 33 комплекси, у тому числі з організації науково-дослідницької практики магістрантів (доц. Н.М.Пивовар);

6. створено електронні варіанти опорних конспектів лекцій, завдань до практичних занять та організації самостійної роботи студентів, що забезпечило систематичність в їх навчальній діяльності;
7. видано посібник з грифом «Управління навчально-виховним процесом» для вищих навчальних закладів (М.В. Гриньова, Л.В. Малаканова, Г.Ю. Сорокіна);
8. видано навчально-методичний посібник "Основи інноваційного управління навчальними закладами";
9. підготовлено до друку посібники з грифом для загальноосвітніх навчальних закладів «Управління навчально-виховним процесом» (М.В. Гриньова, Л.В. Малаканова, Г.Ю. Сорокіна). «Основи сучасного виховання» (М.В. Гриньова, Л.В. Малаканова, Г.Ю. Сорокіна);
10. розроблено Модуль "Основи інноваційного управління навчальними закладами" за компетентнісним підходом;
11. для розвитку творчого потенціалу студентів розроблено систему творчих завдань до курсів, які читаються викладачами кафедри;
12. широко використовуються мультимедійні засоби у навчанні (доц. Г.Ю. Сорокіна), залучення студентів до розробки електронних презентацій творчих завдань (проф. Н.М. Кривонос, доц. Л.В. Малаканова);
13. проведення практичних занять з магістрантами в навчальних закладах різного типу і різного рівня акредитації (доц. Н.М.Пивовар, проф. Н.М.Кривонос);

Індивідуальні форми методичної роботи членів кафедри представлені підготовленими варіативними дисциплінами, а також розробкою дидактичного матеріалу до занять.

Кафедра виступила організатором 6 конференцій та семінарів, які містили аналіз методичних проблем :

1. Міжнародна науково-практична конференція "Реалізація виховного потенціалу системи студентського самоврядування вищих навчальних закладів України" 30 вересня – 1 жовтня 2014 р.;

2. Всеукраїнський науково-практичний семінар "Управління інноваційними проектами" 13 березня 2015 р.;

3. Всеукраїнський науково-практичний семінар "Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві" 13 березня 2015р.;

4. Всеукраїнський науково-практичний семінар "Управлінська майстерність керівника навчального закладу" 13 березня 2015р.;

5. XIV Міжнародна науково-практична конференція "Професійна свобода особистості у вимірах гуманістичної спадщини Антона Макаренка та Івана Зязюна" 13 березня 2015р.;

6. Міжнародна науково-практична конференція "Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі" (XXII КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ) 21-22 травня 2015р.

Члени кафедри здійснювали методичну роботу не лише в університеті, а й за його межами. Кафедра співпрацює з педагогічним колективом навчально-методичного комплексу ім. Л.І. Бугаєвської м. Комсомольськ, проф. Н.М. Кривонос читала лекцію і проводила практикум у школі «Лідер майбутнього» на тему «Майстерність управління конфліктом». Велику організаційно-методичну роботу провели доц. А.В.Ткаченко (виступи присвячені А.С.Макаренку). Ст.викл. Ю.П. Кращенко веде школу «Лідер майбутнього», веде очно-заочну хімічну школу в Полт. ЕНЦУМ. Доценти О.Г. Жданова-Неділько, Н.М. Пивовар і М.О. Герасименко провели семінари у школах м. Полтави, Л.В. Малаканова виступила перед учителями в ПОІППО на тему "Сім'я – простір радісної, щасливої життєдіяльності дитини", Ю.І. Боловацька виступила на методичному семінарі у

ЗОШ № 11 на тему "Технологія конструювання культурно-дозвіллевих заходів", Н.М. Пивовар надала методичну допомогу Терешківській ЗОШ I-III ст. в розробці навчальної програми "Школа олімпійського резерву".

Методична робота кафедри хімії та методики викладання хімії

Завідувач кафедри хімії та методики викладання хімії Шиян Н.І. працювала у складі журі II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з хімії (м. Львів). Викладачі кафедри здійснювали консультаційну та методичну допомогу учителям міста та області, з написання наукових робіт школярів, учасників МАН, були членами журі III етапу учнівської олімпіади з хімії. Шиян Н.І. – член комісії з хімії Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Шиян Н.І. – науковий керівник творчої групи вчителів хімії м. Полтави, яка працює над проблемою «Методичний супровід допрофільної підготовки з хімії учнів 7 класів ЗНЗ».

Викладачами кафедри розроблено 7 навчальних програм і 7 робочих програм, поновлено 32 навчальних програм та 17 робочих навчальних програм, підготовлено 4 комплекти методичного забезпечення навчальних дисциплін.

Кафедрою проводиться профорієнтаційна робота. Викладачі кафедри та студенти розповсюджують інформацію про університет та факультет серед випускників ЗНЗ під час усіх форм роботи з учителями та школярами (конференції, семінари, курси підвищення кваліфікації, III етап учнівської олімпіади з хімії, міський, індивідуальні консультації, профорієнтаційні заходи у школах та в університеті для школярів, педагогічна практика студентів, робота з обдарованими школярами тощо).

Здійснюється інформування учнів і вчителів на сайті chemistry-forum.at.ua, розсилка листа усім учасникам III етапу учнівської олімпіади з хімії.

Проведені такі профорієнтаційні заходи для школярів:

1. Постійно розповсюджується інформація про університет та факультети серед випускників ЗНЗ під час відвідування студентами та викладачами ЗНЗ м. Полтави та області, регіональних науково-практичних конференцій, методичних семінарів, обласного етапу учнівської олімпіади з хімії, у закріпленому ЗНЗ № 38, тощо.
2. Розміщення оголошення в ЗНЗ № 38, розсилка листа усім 11-класникам учасникам III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії, зустрічі з учнями ЗНЗ м. Полтави та області
3. Презентація спеціальності «Хімія» (мультимедійна презентація, майстер-клас «Якісне визначення катіонів», проведений із залученням студентів спеціальності «Хімія», екскурсія навчальними лабораторіями спеціальності «Хімія», перегляд відеоматеріалів, розповсюдження інформаційних буклетів) (10 грудня 2014 р.)
4. Постійне висвітлення інформації про проведені кафедрою профорієнтаційні заходи, науково-практичні конференції та семінари в ЗМІ, зокрема профорієнтаційний захід «Хімія і життя», в рамках якого було проведено мультимедійну презентацію, майстер-клас «Якісне визначення катіонів», проведений із залученням студентів спеціальності «Хімія», екскурсію навчальними лабораторіями спеціальності «Хімія», перегляд відеоматеріалів, розповсюдження інформаційних буклетів, регіональний семінари «Життя віддане науці», регіональна науково-практична конференція VIII

«Менделєєвські читання», участь викладачів у створенні науково-популярних сюжетів на ОДТРК «Лтава»

5. Консультативна допомога в написання учнівських наукових робіт в рамках МАН (Шиян Н.І., Самусенко Ю.В., Джурка Г.Ф., Стрижак С.В.), підготовка учнівських проектів з хімії на «Фестиваль проектів», підготовка команди Полтавської області до участі в IV етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії (Самусенко Ю.В.)
6. Викладачі постійно приймають участь в організації та проведенні учнівських олімпіад міського та обласного рівня (експерт міського рівня – Шинкаренко В.І., голова журі в III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії – Шиян Н.І., члени журі – Самусенко Ю.В., Стрижак С.В., Шинкаренко В.І.)
7. На базі кафедри проведено експериментальний тур III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії
8. Усі студенти 3, 4 і 5 курсів під час проходження практики проводили профорієнтаційні заходи в школах міста та області. 3 курс – ЗНЗ № 3 м. Полтави, а всі інші – за індивідуальним графіком проходження практики
9. 19 березня 2015 р. регіональна науково-практична конференція VIII «Менделєєвські читання» (32 учні)
10. Екскурсії навчальними лабораторіями кафедри
11. Проф. Шиян Н.І. та доц. Самусенко Ю.В. постійно читають лекції для вчителів міста та області в рамках програм курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників
12. Шиян Н.І. науковий керівник СДГ «Проектна і дослідницька діяльність з хімії як чинник особистісного розвитку учнів».
13. Шиян Н.І. науковий консультант дослідно-експериментальної роботи «Реалізація діяльнісного підходу у навчанні природничих предметів» на базі Шишацької спеціалізованої школи імені В.І. Вернадського.
14. Разом з ПОШПО кафедра організувала і провела у жовтні 2014 року на базі Комишнянської ЗОШ I-III ступенів Миргородського району обласний науково-практичний семінар «Дослідницька діяльність учнів в умовах оновлення змісту шкільного курсу хімії»,
15. 11 березня 2015 року на базі Хорольського НВК, Вишняківської ЗОШ I-III ступенів кафедра хімії ПНПУ імені В.Г. Короленка спільно з Полтавським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти імені М.В.Остроградського та Хорольським районним методичним кабінетом провели обласний науково-практичний семінар «Підготовка вчителя хімії до впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».
16. У рамках підготовчого етапу дослідно-експериментальної роботи «Реалізація діяльнісного підходу у навчанні природничих предметів» 11 листопада 2014 року в Шишацькій спеціалізованій школі I-III ступенів імені В.І. Вернадського відбулася інструктивно-методична нарада, у роботі якої взяли участь Шиян Надія Іванівна.
17. 15 квітня 2015 р. проведення регіонального семінару "Хімічна освіта: стан, досвід, проблеми, перспективи",
18. 21 травня 2015 р. фестиваль наукових проектів школярів у рамках семінару «Проектна технологія навчання хімії»,
19. Шиян Н.І. голова журі II та III етапів Всеукраїнського конкурсу «Вчитель року» в номінації Хімія

Пропозиції:

- ввести у розклад навчальних занять заочного відділення настановчі консультації з дисциплін, вивчення яких відбуватиметься у наступному семестрі з метою полегшення самостійного вивчення дисципліни студентами;
- розширювати поле обміну досвідом напрацьованих форм і методів методичної роботи, використання інноваційних методів у навчанні;
- з метою покращення науково-методичної роботи викладача по можливості ввести в робочий тиждень методичний день;
- забезпечувати кафедри мультимедійними системами та поліграфічною базою для розмноження дидактичних завдань та інших методичних матеріалів;
- створення повноцінної WI-FI-мережі для покращення доступу студентів до навчально-методичних матеріалів та збільшення можливостей використання комп'ютерних технологій під час навчальної діяльності як студентами, так і викладачами;

Голова методичної комісії факультету

доц. Дяченко-Богун М.М.

